

Örfî idare kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî müdafaa, Dahiliye ve Adliye encümenleri mazbataları (1/583)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1138

21 - III - 1941

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3832 sayılı Örfî idare kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 3 - III - 1941 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

3832 sayılı Örfî idare kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihasının mucip sebepleri

Örfî idare ilânında 3827 sayılı nakil vasıtaları hakkındaki kanunun sarîh hükümleri karşısında bu komutanlık emrine lüzumlu nakil vasıtalarının verilmesine cevap görülemediğinden komutanlığın çok zarurî olan bu ihtiyacı karşılamak üzere 4. maddenin sonuna bu yolda bir fıkra ilâve yapılmıştır.

3832 sayılı Örfî idare kanununun 9. maddesi örfî idare mahkemelerinde As. Mah. U. Kanununun tatbik olunacağını âmir bulunmasına ve As. Mah. U. Kanunu ise hazırlık ve ilk ve son tahkikatın açılmasına emir ve tevkif kararı vermek gibi bir çok usulî muameleleri yapmak salâhiyetinin adlî âmirlere tanınmış olmasına binaen örfî idare ilân olunan mütakalarin hudutlarının geniş olması halinde muhtelif yerlerde kurulacak örfî idare mahkemesinin bütün işlerinin Örfî idare komutanı tarafından idaresi çok müşkül ve kanunun süratle tatbikine de mâni olacağından As. Mah. U. Kanununa tevfikan mahkemeye sevkedilecek evrakın formalitesine ait kısımlarını süratle yapabilmek için her mahkeme nezdinde general veya âmiral rütbesinde bir adlî âmir bulundurulması zarurî görülmüş ve Örfî idare komutanının inhası üzerine ve hükümlere karşı temyiz hakkı mahfuz tutulmak şartile kanunun 5. maddesinin 1. numaralı fıkrasına o yolda bir hüküm ilâve edilmiştir.

Fevkalâde zamanlarda tatbik edilip süratle netice alması lâzımgelen Örfî idare kanununun 6. maddesinin 1. neî bendinden sayılı suçlardan bir kısmı hakkında takibat icrası Türk ceza kanununun 160, 173. maddeleri veçhile Adliye vekilliğinden izin alma şartına bağlıdır. Bu formalitenin ikmalî Örfî idare kanunundan beklenen gayeyi ihlâl eder bir vaziyet hasıl edeceğinden bu kabîl suçlara örfî idare mahkemelerinde bakıldığı müddetçe izin alınmadan takibat ifası çok lüzumlu ve yerinde görülmüş ve fıkraya o yolda bir ilâve yapılmıştır.

Askerî Ceza ve Mahkeme U. Kanunlarına müzeyyel olarak hazırlanan kanun lâyihalarının mucip sebeplerinde de gösterildiği üzere fevkalâde zamanlarda sefer ve seferberliğe ait hükümlerin tatbiki kabul olununca fevkalâde hallerde faaliyete geçen örfî idare mahkemelerinin de seferî hükümleri tatbik etmesi tabii ve zarurî olacağından kanunun 9. maddesine o yolda bir hüküm konulmuştur.

Milli müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Esas No. 1/583
Karar No. 21

15 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

3832 sayılı Örfî idare kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Millî müdafaa vekilliğine hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğine dair olup encümenimize havale buyurulan Başvekâletin 21 - III - 1941 tarih ve 6/1138 numaralı tezkeresi ve bağlı esbabı mucibe ile lâyiha Adliye ve Millî müdafaa vekilliklerinden gönderilen memurlar huzurile okundu ve icabı görüldü.

Hükûmetçe dördüncü madde sonuna Örfî idare komutanlığı emrine nakil vasıtaları verilebilmesini temin için bir fıkra ilâvesi teklif olunmakta ise de ilâve olunmak üzere yazılmış olan fıkroda hakikî veya muhtemel bir ihtiyaç gösterilmeyerek umumî bir ifade ile lüzumu kadar nakil vasıtası verileceği beyan olunmuş ise de bu şekil encümence muvafık görülmiyerek Hükûmetten ihtiyaç sorulmuş ve alınan cevaba göre her Örfî idare komutanına bir makam otomobili ile bir sepetli motosiklet ve her Örfî idare mahkemesi emrine mevkûfların naklinde kullanılmak üzere bir kamyonetle mahkemenin diğer ihtiyaçları için bir sepetli motosiklet verilmesi bunların muvakkat olması hasebile tensip edilerek buna göre yazılan fıkra maddeye eklenmiştir.

Örfî idare kanununun 4 neü maddesinin tanzimi sırasında memleketin yalnız bir semt veya bir noktada zuhuru muhtemel fevkalâdeliğin karşılanması düşünölmüş ve buna binaen maddeye yalnız bir Örfî idare komutanı intihap ve tayin olunacağına dair hüküm konulmuş ise de bu hüküm, memleketin muhtelif mahallerinde aynı zamanda müteaddit örfî idare ilânı halinde ihtiyacı karşılayamayacağından kanunun bu noksanını nazara alan encümenimiz icabında muhtelif mntakalar için müteaddit İdarei örfiye komutanı tayinini mümkün kılaacak şekilde maddeyi tadil etmiştir.

Hükûmetin, 5 neü maddesinin tadili bakımın-

daki teklifinde her mahkeme teşkil olunan mntakada usulen tayin edilecek bir generalin o yerin örfî idare mahkemesinin adli âmirlüğünü yapacağı hakkında bir fıkranın maddeye eklenmesi lüzumu dermeyan olmaktadır. Encümenimiz ihtiyaca binaen vukubulan bu teklifi esas itibarile kabul etmiş se de Örfî idare mahkemelerinin bulunduğu mahallerde bir askerî kıtanın mevcut olması ihtimali bulunduğuna ve bu takdirde o kıta komutanının bu vazife ile tavgîfi idarî ve malî bakımdan daha muvafık olacağına ve ancak bu kıta komutanının bir askerî lüzum ile başka mahalle gitmiş olması halinde veya böyle bir kıta bulunmayan mahallerde tümen adli âmirk salâhiyetini haiz bir zatın tayini muvafık görülerek madde o şekilde yazılmıştır.

Bazı ahvalde Adliye vekilinden alınmakta olan izin usulünün kaldırılması için altıncı maddenin sonuna eklemek üzere teklif olunan fıkra Encümenimizce de muvafık görülerek aynen kabul edilmiştir.

Seferde ve seferberlikte örfî idare vukuu halinde Askerî mahkeme usulü kanununun 250 ve 256 neü maddelerinin tatbikını temin etmek üzere 9 neü maddenin sonuna bir hüküm ilâvesi, teklif veçhile Encümence de kabul edilmiş ise de örfî idare ilânı halinde esasen şiddetli cezalar tatbikı, mevzuatı kanunimiz icabından olmakla temyiz yolunun kapanması gibi hükümlerin örfî idare ile birleşen fevkalâde hallerde dahi tatbikına lüzum görülmemiş ve buna binaen (fevkalâde hallerde) kaydı maddeden çıkarılarak kanun lâyihası tadilen kabul edilmiş ve yeniden tanzim kılınan lâyiha ile havalesi mucibesince Dahiliye encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. En. Reisi	Bu M. M. Kâtip	
Diyarbakır	Konya	Samsun
K. Sevüktekin	Vehbi Bilgin	A. F. Engin
Bursa	Çankırı	Çorum
N. Tınaz	Dr. A. Arkan	E. Sabri Akgöl

Gümüşan	Kayseri	Kayseri	Urfa	Yozgat	Seyhan
Ziya Zarbun	N. Toker	S. Turgay	Ahmed Yazgan	C. Arat	S. Tekeliođlu
Malatya	Muđla	Samsun	Erzurum		
O. Koptagel	S. Güney	R. Barkın	A. Akyürek		

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/583

Karar No. 25

2 - V - 1941

Yüksek Reisliğe

3832 sayılı Örfi idare kanununun bazı maddelerinin tadiline dair Millî Müdafaa vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihasının gönderildiğine dair 21 mart 1941 tarihli ve 6/1138 numaralı Başvekâlet tezkeresi, Millî Müdafaa encümeni mazbatasile birlikte Encümenimize havale kılındığından Dahiliye vekili ile Millî Müdafaa vekâleti mümessili hazır oldukları halde okundu ve müzakere olundu.

Hükûmetin dermeyan eylediği mucip sebepler varit olup Millî Müdafaa encümeninin kanun lâ-yihasında yaptığı tadiller Encümenimize de muvafık görülmüştür.

Şu kadar ki; kanunun ikinci maddesindeki birinci fıkra aslolarak muhafaza edilerek Encümenin teklifi aynı fıkranın müteakibi olarak kabul edilmiştir. Altıncı madde ise kanunun onuncu maddesindeki hükümleri tebarüz ettirecek şekilde vazih olarak yazılmıştır.

Havalesi mucibince Adliye encümenine ha-

vale kılmak üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Dahiliye E. Rs.	Reis V.	Bu M. M.
Tekirdağ	Çorum	Kütahya
C. Uybadın	Atıf Tüzün	Sadri Ertem
Kâtip		
Yozgad	Ankara	Ankara
S. Korkmaz	Ekrem Ergun	F. Daldal
Antalya	Antalya	Balıkesir
R. Kaplan	T. Sökmen	S. Uzay
Bursa	Çanakkale	Çankırı
F. Güvendiren	H. Ergeneli	A. Dođan
Erzurum	Erzurum	Gaziantep
N. Elgün	Z. Soydemir	Dr. A. Melek
İçel	Kars	Malatya
T. C. Beriker	E. Özođuz	E. Barkan
Maraş	Tokad	Trabzon
Z. Kayran	Galib Pekel	S. Abanozođlu
Zonguldak		Zonguldak
İ. E. Bozkurt		Rifat Vardar

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/583

Karar No. 58

8 - VIII - 1941

Yüksek Reisliğe

3832 sayılı Örfi idare kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 3 - III - 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihasının Millî Mü-

dafaa ve Dahiliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize de havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva etmekte olduğu hükümler Adliye ve Millî Müdafaa vekâletlerinin salâhiyetli memurları huzurunda tetkik ve müzakere olundu.

Tadili teklif olunan dört maddeden birincisi Örfî idare komutanlığı emrine lüzumlu olan nakil vasıtalarının temini için madde metnine «lüzumu kadar motörlü ve motörsüz nakil vasıtaları tahsis olunur» şeklinde bir fıkranın ilâvesinden ibarettir. Hakikî bir ihtiyacı karşılayan bu hükmü esas itibarile kabul eden Encümenimiz mevzu itibarile Örfî idare kanununda yer alamıyacağı neticesine vararak taallük ettiği nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek olarak tanzim eylediği projeyi aynı tarihte Yüksek Reisliğe takdim etmiş, ancak Millî Müdafaa encümeni mazbatasında zikredilen iltibasa mahal vermemek maksadile İdarei örfiye ilân edilen her mıntakaya aynı bir Örfî idare komutanının tayinine esasen cevaz veren maddenin bu yolda tanziminde faide mülâhaza edilmiştir. Örfî idare ilân olunan mıntaka hududlarının geniş olması halinde muhtelif yerlerde kurulacak Örfî idare mahkemesine ait bütün işlerin Örfî idare komutanı tarafından süratle ifasında bazı müşkülâta tesadüf edilebileceği derkâr olduğundan Hükûmetin 5 nci maddede yaptığı tadil teklifi bu müşkülâtı bertaraf edecek mahiyette isabetli bir tedbirdir.

Bu madde hakkında Millî Müdafaa encümeni mazbatasında beyan ve izah olunan mülâhazaların Örfî idare mahkemelerinin bulunduğu mahallerde askerî bir kıtanın mevcudiyeti halinde o kıta komutanının bu vazife ile tanzifi keyfiyetine taallük edenlere encümenimizce de iştirak edilmekle beraber Hükûmet metninin bunu temin etmiş olmasına ve buna ilâveten derecedilen bazı fıkraların tatbikatta bazı ihtilâtlar tevhit edebilmesi ihtimaline mebni Hükûmet metninin aynen kabulüne karar vermiştir.

6 nci maddenin tadili sebeplerini izah eden Hükûmet esbabı mucibesinde Örfî idare kanununun 6 nci maddesinin birinci bendine dahil

suğların bir kısmı hakkında takibat icrası için Adliye vekilinden izin alma şartına bağlı olanlarda bu formalitenin icrasına müteallik dermeyan olunan mahzurların izalesi maksadile teklif ve 12 - V - 1941 tarihle Yüksek Meclisçe kabul buyurulan 4026 sayılı kanun muvacehesinde Askerî mahkemeler için Adliye vekilinden izin istihali mevzubahs olamıyacağına göre 6 nci maddede ait tadil teklifi ile fevkalâde hallerde sefer ve seferberlikte Örfî idare kararları aleyhine 250 - 256 nci maddelerde yazılı kanun yoluna müracaat imkânını selbetmek muvafık görülmediğinden 9 ncu maddenin projeden çıkarılmasına bir rey muhalife karşı (Abdülhak Fırat Erzincan) ekseriyetle karar verilmiştir.

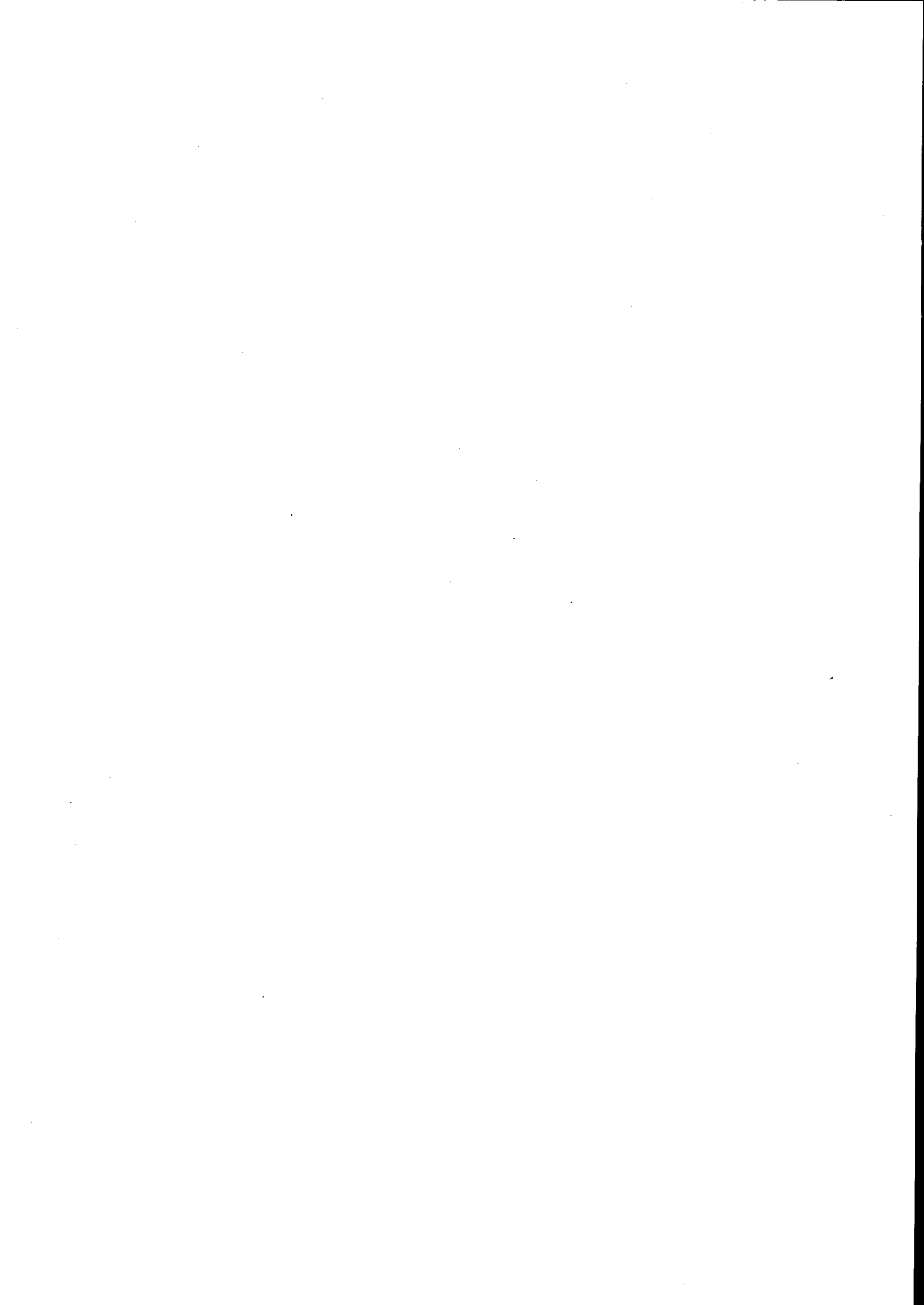
Örfî idarenin faaliyetine taallük eden bu hükümlerin müstacelen müzakere edilerek bir karara raptı hususunun Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye E. Reisi	M. M.	Kâtip
Çorum	Zonguldak	Konya
Münir Çağlı	Şinasi Devrin	G. Gültekin
Antalya	Balıkesir	Bingöl
N. Aksoy	O. Niyazi Burcu	Feridun Fikri
Bursa	Hatay	Kastamonu
Atıf Akgüç	B. S. Kunt	Abidin Binkaya
Kocaeli	Manisa	Tokad
Salâh Yargı	A. Tümer	S. Atanç
Trabzon		
F. A. Barutçu		

Erzincan

Teşkilâtı esasiye kanununun 86 nci maddesine tevfikân İdarei örfiye mıntakasında teşkil olunan Örfî idare mahkemeleri kararların süratî infazı ve tesiri bakımından lâyihamın 9 ncu maddesine ait olarak Hükûmetin teklif ettiği değişikliğin aynen ipka ve maddenin kabulü reyindeyim.

A. Fırat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3832 sayılı *Örfî idare kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası*

MADDE 1 — 3832 sayılı *Örfî idare kanunu* nun 4 ncü, 5 nci, 6 ncı ve 9 ncü maddeleri aşağıda gösterildiği şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4 — *Örfî idare* altına alman yerlerde bu kanun hükümlerini tatbik etmek üzere hazarâ Genelkurmay başkanı ve seferde Başkomutanlık tarafından en az kolordu K. gî yapmış bir komutan *Örfî idare* komutanı olmak üzere seçilerek Millî Müdafaa vekâletince tayin muamelesi yapılır. Bu komutanın refakatine lüzumu kadar subay ve As. Ad. Hâkim ve memur verilir.

Lüzumu kadar motörlü ve motörsüz nakil vasıtaları tahsis olunur.

Madde 5 — *Örfî idare mahkemeleri* aşağıda yazılı şekilde teşekkül eder :

I - *Örfî idare komutanlığı* refakatinde As. Muh. U. K. nun 31 nci ve 35 nci maddelerine tevfikân lüzumu kadar As. Mah. Teşkil olunur. Bu mahkemeler toplandıkları mahallin ismini taşırlar ve her muhakeme teşkil olunan mntakada *Örfî idare* K. nın inhası üzerine vekâletçe tayin olunacak bir general o yer *Örfî idare mahkemesinin* adli âmirliğini yapar.

(*Örfî idare* K. nın temyiz hakkı mahfuzdur).

II - *Örfî idare mahkemelerinin* asıl ve yedek As. ve As. Adli hâkimleri, zabıt kâtipleri ve diğer memur ve müstahdemleri Millî Müdafaa vekili tarafından intihap ve tayin olunur. As. Ad. Hâkimler bunlardan bilfiil hâkimlik etmiş olanlar arasından seçilir.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Örfî idare kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — 3832 sayılı *örfî idare kanunu* nun 4, 5, 6, ve 9 ncü maddeleri aşağıda gösterildiği şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4 — Umumî veya mevzî *örfî idare* ilân olunan yerlerde bu kanun hükümlerini tatbik etmek üzere hazarâ Genel kurmay başkanı ve seferde Başkomutanlık tarafından en az kolordu komutanlığı yapmış bir veya müteaddit komutan, *örfî idare* komutanı olmak üzere seçilerek Millî Müdafaa vekâletince tayin muamelesi yapılır.

Bu komutanlar refakatine lüzumu kadar subay ve askerî adli hâkim ve memur verilir.

Her *örfî idare komutanına* bir makam otomobilile bir sepetli motosiklet ve her *örfî idare mahkemesine* bir sepetli motosikletle bir kamyonet verilir.

Madde 5 — *Örfî idare mahkemeleri* aşağıda yazılı şekilde teşekkül eder :

1) Bir *örfî idare komutanının* nüfuz mntakası dahilinde muhtelif yerlerde müteaddit *örfî idare mahkemeleri* teşkiline lüzum görüldüğü takdirde *Örfî idare komutanlığı* merkezi haricinde teşekkül edecek *örfî idare mahkemelerinin* kazâi muamelâtını *Örfî idare komutanına* niyabeten ifa eylemek ve yalnız bu muamelâtta onun adli salâhiyeti altında olmak üzere her mahkeme için *Örfî idare komutanının* göstereceği lüzum üzerine Askerî muhakeme usulü kanununun 24 ncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden birer adli âmir tayin olunur. Adli âmirin askerî âmire merbutiyetine ve askerî vazifelerine hâlel gelmez. Bunlar tümen adli âmirliği salâhiyetini haiz bulunurlar.

Örfî idare komutanının temyiz hakkı mahfuzdur.

II) *Örfî idare mahkemelerinin* asıl ve yedek askerî ve Askerî adli hâkimleri, zabıt kâtipleri ve diğer memur ve müstahdemleri Millî müdafaa vekili tarafından intihap ve tayin olunur. Askerî adli hâkimler bunlardan bilfiil hâkimlik etmiş olanlar arasından seçilir.

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Örfî idare kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — Millî müdafaa encümeninin 1 nci maddesi aynen

Dördüncü madde — Millî müdafaa encümeninin 4 ncü maddesi aynen

Beşinci madde — Örfî idare mahkemeleri aşağıda yazılı şekilde teşekkül eder :

I - Örfî idare komutanlığı refakatinde Askerî muhakeme usulü kanununun 31 nci ve 35 nci maddelerine tevfikân lüzumu kadar askerî mahkeme teşkil olunur. Bu mahkemeler toplandıkları mahallin ismini taşırlar.

Örfî idare komutanlığı merkezi-haricinde teşkil edilecek askerî mahkemelerin kazaî muamelelerini Örfî idare komutanına niyabeten ifa eylemek ve yalnız bu muamelâtta onun adlı salâhiyeti altında olmak üzere her mahkeme için Örfî idare komutanının göstereceği lüzum üzerine Askerî muhakeme usulü kanununun 24 ncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden birer adlı âmir tayin olunur. Adli âmirin askerî âmire merbutiyetine ve askerî vazifelerine hâlel gelmez. Bunlar Tümen adli âmirliği salâhiyetini haiz olurlar.

Örfî idare komutanının temyiz hakkı mahfuzdur.

II - Örfî idare mahkemelerinin asıl ve yedek askerî ve askerî adli hâkimleri, zabıt kâtipleri ve diğer memur ve müstahdemleri Millî müdafaa vekili tarafından intihap ve tayin olunur. Askerî adli hâkimler bunlardan bilfiil hâkimlik etmiş olanlar arasından seçilir.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

3832 sayılı Örfî idare kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihası

MADDE 1 — 3832 sayılı Örfî idare kanununun dördüncü ve beşinci maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

Madde 4 — Örfî idare altına alınan her muntakada bu kanun hükümlerini tatbik etmek üzere hâzarda Genel kurmay başkanı ve seferde Başkomutanlık tarafından en az Kolordu komutanlığı yapmış bir komutan, Örfî idare komutanı olmak üzere seçilerek Millî Müdafaa vekâletince tayin muamelesi yapılır. Bu komutanın refakatine lüzumu kadar subay ve askerî adli hâkim ve memur verilir.

Madde 5 — Örfî idare mahkemeleri aşağıda yazılı şekilde teşekkül eder :

I - Örfî idare komutanlığı refakatinde Askerî muhakeme usulü kanununun 31 nci ve 35 nci maddelerine tevfikân lüzumu kadar askerî mahkeme teşkil olunur. Bu mahkemeler toplandıkları mahallin ismini taşırlar. Her mahkeme teşkil olunan muntakada Örfî idare komutanının inhası üzerine Millî Müdafaa vekâletince tayin olunacak bir general o yer Örfî idare mahkemesinin adli âmirliğini yapar.

Örfî idare komutanının temyiz hakkı mahfuzdur.

II - Örfî idare mahkemelerinin asıl ve yedek askerî ve askerî adli hâkimleri, zabıt kâtipleri ve diğer memur ve müstahdemleri Millî Müdafaa vekili tarafından intihap ve tayin olunur. Askerî adli hâkimler bunlardan bilfiil hâkimlik etmiş olanlar arasından seçilir.

Hü.

III - Müstacel ve zarurî hallerde Örfî idare mahkemeleri teessüs edinceye kadar mahallî hâkim ve Cümhuriyet Müddeiumumileri Askerî Ad. Hâkimin vazifesini görürler.

Madde 6 — Örfî idare altına alman yerlerde aşağıdaki fiilleri işleyenler ve bu fiillere iştirak edenler Örfî idare komutanı tarafından talep edildiği takdirde sıfat ve memuriyetleri ne olursa olsun Örfî idare mahkemelerinde muhakeme olunurlar. Teşriî masuniyete ait Teşkilâtı esasiye hükümleri mahfuzdur.

Türk ceza kanununun 160 ve 173 ncü maddelerinde yazılı takibi Adliye vekâletinin iznine bağlı suçlarda takibat için izin alınmasına lüzum yoktur.

I - Türk ceza kanununun ikinci kitabının birinci babının birinci, ikinci ve dördüncü fassillerinde yazılı Devletin şahsiyetine karşı cürümler;

II - Türk ceza kanununun ikinci kitabının beşinci babının birinci faslında yazılı suç işlemeğe tahrik fiilleriyle ikinci faslında yazılı cürüm ikası için cemiyet teşkil etmek suçları;

III - Türk ceza kanununun ikinci kitabının altıncı babının ikinci faslında yazılı Devlete ait mühür, damga ve sair alâmetlerin taklidi hakkındaki suçlar;

IV - Türk ceza kanununun ikinci kitabının yedinci babında yazılı ammenin selâmeti aleyhindeki suçlar;

V - Türk ceza kanununun ikinci kitabının onuncu babının ikinci faslında yazılı yağma, yol kesme, adam kaldırma suçları;

VI - Türk ceza kanununun 179, 180, 188, 234, 235, 236, 241, 242, 248, 249, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 264, 316, 317 nci maddelerinde yazılı suçlar;

VII - As. Ceza kanununun 75, 93, 94, 95, 96 ncı maddelerile 148 nci maddenin ikinci fıkrasında ve 160 ncı maddesinde yazılı suçlar.

Madde 9 — Örfî idare altına alman mahallerde teşkil olunan As. Mah. de As. Muh. U. K. nun 250, 256 ncı madde hükümleri hariç olmak üzere seferberliğe ait hükümler tatbik olunur. (Fevkalâde hallerde) seferde ve seferberlikte 250, 256 ncı madde hükümleri tatbik olunur.

M. M. E.

III) Müstacel ve zarurî hallerde Örfî idare mahkemeleri teessüs edinceye kadar mahallî hâkim ve Cümhuriyet müddeiumumileri Askerî adli hâkimin vazifesini görürler.

Madde 6 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Madde 9 — Örfî idare altına alman mahallerde teşkil olunan Askerî mahkemelerde Askerî muhakeme usulü kanununun 250 - 256 ncı maddeleri hükümleri hariç olmak üzere seferberliğe ait hükümler tatbik olunur.

Seferde ve seferberlikte 250 - 256 ncı maddeler hükümleri tatbik olunur.

Da. E.

III - Müstacel ve zarurî hallerde Örfî idare mahkemeleri teessüs edinceye kadar mahallî hâkim ve Cümhuriyet müddeiumumileri askerî adli hâkimin vazifesini görürler.

Altıncı madde — Örfî idare altına alınan yerlerde aşağıdaki fiilleri işleyenler ve bu fiillere iştirak edenler Örfî idare komutanı tarafından talep edildiği takdirde sıfat ve memuriyetleri ne olursa olsun Örfî idare mahkemelerinde muhakeme olunurlar. Teşriî masuniyete ait teşkilâtı esasîye hükümleri mahfuzdur. 10 ncu madde hükmü mahfuz kalmak şartile Türk Ceza kanununun 160 ve 173 ncu maddelerinde yazılı takibi Adliye vekâletinin iznine bağlı suçlarda takibat için izin alınmasına lüzum yoktur.

I - Türk Ceza kanununun ikinci kitabının birinci babının birinci, ikinci ve dördüncü fasıllarında yazılı Devletin şahsiyetine karşı cürümler;

II - Türk Ceza kanununun ikinci kitabının beşinci babının birinci faslında yazılı suç işlemeğe tahrik fiillerile ikinci faslında yazılı cürüm ıkar için cemiyet teşkil etmek suçları;

III - Türk Ceza kanununun ikinci kitabının altıncı babının ikinci faslında yazılı Devlete ait mühür, damga ve sair alâmetlerin taklidi hakkındaki suçlar;

IV - Türk Ceza kanununun ikinci kitabının yedinci babında yazılı âmmenin selâmeti aleyhindeki suçlar;

V - Türk Ceza kanununun ikinci kitabının onuncu babının ikinci faslında yazılı yağma, yol kesme, adam kaldırma suçları;

VI - Türk Ceza kanununun 179, 180, 188, 234, 235, 236, 241, 242, 248, 249, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 264, 316, 317 nci maddelerinde yazılı suçlar;

VII - Askerî Ceza kanununun 75, 93, 94, 95, 96 nci maddelerile 148 nci maddenin ikinci fıkrasında ve 160 nci maddesinde yazılı suçlar.

Dokuzuncu madde — Örfî idare altına alınan mahallerde teşkil olunan Askerî mahkemelerde Askerî muhakeme usulü kanununun 250 - 256 nci maddeleri hükümleri hariç olmak üzere seferberliğe ait hükümler tatbik olunur.

Seferde ve seferberlikte 250 - 256 nci maddeler hükümleri tatbik olunur.

Ad. E.

III - Müstacel ve zarurî hallerde örfî idare mahkemeleri teessüs edinceye kadar mahallî hâkim ve Cümhuriyet müddeiumumileri askerî adli hâkim vazifesini görürler.

Hü.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Ve-
killeri Heyeti memurdur.

3 - III - 1941

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>H. Menemenciöđlu</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayık Öztrak</i>	<i>Ş. Saracođlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>C. K. İncedayı</i>		<i>M. Ökmen</i>

M. M. E.

MADDE 2 — Hükûmetin 2 nci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

Da. E.

MADDE 2 — Hükûmetin 2 nci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi aynen.

Ad. E.

MADDE 2 — Hükûmetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/583

Karar No. 59

8 - VIII - 1941

Yüksek Reisliğe

3832 sayılı Örfî idare kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Millî Müdafaa vekâletince hazırlanarak İcra Vekilleri Heyetinin 3 - III - 1941 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının Millî Müdafaa ve Dahiliye encümenleri mazbataları ile birlikte Encümenimize de havale ve tevdi buyurulması üzerine zikri geçen lâyiha dördüncü maddesinin müzakeresi sırasında bu maddeye Örfî idare komutanlığına lüzumlu kadar motörlü ve motörsüz nakil vasıtaları tahsis olunacağına dair ilâve edilen fıkranın doğrudan doğruya 3827 sayılı kanunu alâkadar etmekte olduğu müşahede edilerek Örfî idare komutanına lüzumlu olan vesaitin verilmesi maksadile teklif olunan hükmün 3827 sayılı kanuna ek bir lâyiha halinde tanzimi ittifakla karar altına alınmıştır. Millî Müdafaa encümeninin mazbatasında da izah edildiği veçhile Örfî idare komutanına tahsis edilmesi istenilen binek otomobili bağlı lâyiha'nın birinci maddesile temin edilmiş bulun-

maktadır. Gerek bu makam ve gerek her örfî idare mahkemesine tahsis edilmek istenilen sepetli motosiklet bu lâyiha'nın kanuniyet iktisabı halinde 3827 sayılı kanunla bir kül teşkil edeceği bedihî olmasına binaen 3827 sayılı kanunun 7 nci maddesinin bu ihtiyaçları karşılayacak hükümleri ihtiva etmekte olduğu neticesine varılmıştır. Dahilî nizamname hükümlerine tevfi kan müteakip muamelenin icra buyurulması ricası ile Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Adliye E. Reisi

M. M.

Kâtip

Çorum

Zonguldak

Konya

M. Çağıl

Ş. Devrin

G. Gültekin

Antalya

Balıkesir

Bingöl

N. Aksoy

O. N. Burcu

F. Fikri

Bursa

Erzincan

Hatay

A. Akgüç

A. Fırat

B. S. Kunt

Kastamonu

Kayseri

Kocaeli

A. Binkaya

R. Özsoy

S. Yargı

Tokad

Trabzon

S. Atanç

F. A. Barutçu

ADLIYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Nakil vasıtaları hakkındaki 3827 sayılı kanuna ek kanun lâyihası

MADDE 1 — Örfî idare komutanlığına makam hizmetlerinde kullanılmak üzere bir binek otomobili tahsis edilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden

muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun hükümlerinin icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.